

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI

DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta št. 3.
Naročnina znaša za **avstro-ogerske** dežele:
celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12.50
četrtletno . . . K 6.30
mesečno . . . K 2.10
Za **Nemčijo:**
celoletno . . . K 28.—
za **vse druge** dežele i. **Ameriko** K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **ogläse (insertate)** se plačuje od četrstopenjske petit vrste po 12 h, za večkratno natis primeren popust.
Posamezna št. stane 10 h.

Štev. 266.

Telefonska številka 65.

Celje, v soboto, dne 20. novembra 1909.

Čekovni račun 48.817.

Leto I.

Higijena na deželi.

Piše dr. Karba.
Konec.

Vodnjaki, stranišča in gnojišča so v svoji legi proti stanovanju nehi-gijenski in tudi med seboj pogosto v zelo sumljivi sosesčini. Vsak zaliv odplavi iz gnojišča in stranišča ne samo najboljše gnojilne snovi, ampak jih nese največkrat tudi v vodnjak, ne da bi ljudje tudi to le količkaj slutili. — Vodnjaki so večinoma odprti ali le pomanjkljivo pokriti, v isti višini, ali pa še nekoliko nižji kakor okolica. Če imajo sploh kak obod, je samo iz kamna zložen brez kaknega neprodirnega vezila. Ob deževju imajo ti vodnjaki kalno vodo. Vsa nesnaga in kali različnih bolezni so tukaj zbrane in prežijo na zdravje brezskrbnih ljudi. Če bi lastnik takega vodnjaka videl kapljico take „pitne“ vode pod povekšalom, bi se gotovo ustrašil in še šel tisto uro vodnjak popravljat.

Da se vaški potoki na ta način okužijo, ker imajo iz gnojišč in nesnažnih dvorišč svoje glavne pritoke, je očitno. Kako se lahko po njih bolezen širi, naj kaže sledeči slučaj: V neki stranski gorski dolinici teče visoko zviraajoči potoček, ki goni zaporedoma 4 mline, oddaljene med seboj 800—1000 metrov in so edina človeška bivališča v tej dolinici. V najvišji mlin se vrne dorasli sin, ki je delal nekje v premogokopu, bolan za legarjem. Zdravnika, kakor običajno, seveda niso poklicali. Kmalu zbolijo vsi ostali člani mnogoštevilne rodbine in zaporedoma vsi prebivalci spodaj ležečih mlinov. Legar se je širil po potoku v katerega je vsled brezskrbnosti in nepoučenosti ljudi prišla bolezenska kal. Gnojišče in stranišče, kamor so zbirali odpadke bolnikov, je bilo čisto blizu potoka. Prali so tudi perilo bolnikov v njem. In ta voda je služila spodaj ležečim kot pitna voda.

V prvi vrsti je na teh nedostatkih

kriva velikanska nepoučenost ljudstva. Imamo sicer predpise glede razširjevanja nalezljivih bolezni. Pa še le takrat se bodo ti predpisi izpolnjevali natanko in vestno, če bo ljudstvo tudi o tej stvari podučeno in ne bo videlo v njih samo oblastvenih in zdravniških sitnosti, katerih se skuša s prikrivanjem izogniti. Krivo pa je tudi, da nimamo na deželi kužnih hiš, kamor bi se na nalezljivih boleznih oboleli spravljali, če bi njih bivanje v domači hiši iz stanovanjskih in zdravniških izvirrov bilo nedopustno. Naj bi občine in okraji mislile na stavbo takih hiš, za sedaj vsaj tam, kjer je sedež kakega zdravnika.

Zelo slabo razvit je v splošnem čut snažnosti. V nekaterih krajih drže več na snago, v drugih zopet manj ali čisto nič. Že od daleč se pozna na zunanjosti hiše, ali kraljuje v njej snaga ali ne. Vcepiti se mora ljudem od mladih nog potrebo po snažnosti. Snažnost je pol zdravja in pol bogastva. Ona ne zabranjuje in onemogočuje samo najrazličnejših bolezni, ampak s svojo čudotvorno roko prikriva tudi največje nboštvo, tako da ga niti ne zapazimo. Večinoma še ljudstvo snažnost ni samo ob sebi umljiva življenska potreba. — Včasih je snaga samo navidezna; snaži se samo to kar se očito vidi. Obraz in roke še pridejo v dotiko z vodo in milom, telo pa množici od tega časa, kar ga je babica skopala, ne več, razven, če ga slučajno enkrat dež do kože premoči.

Ravno tako se vidijo čisto pri molži, spravljanju mleka, pri peki kruha, pri kuhi itd. prav čudne pa nikakor čedne stvari.

Nehigijska je dostikrat tudi hrana. Lahko se sodi, da mestni posebno pa industrijski delavec v splošnem bolje živi in se bolje hrani, kakor poljski delavec ali dninar, posebno glede raznovrstnosti hranil. Danes, ko se spravijo vsi pridelki zemlje in živinoreje tako

lahko v denar, je nevarnost, da se večina dobrih hranil kmečkemu prebivalstvu odtegne. Vsaka mlekarna in majhna železnica izvaža naravna hranila in nevarnost je, da si ljudje za skupljen denar kupujejo cenejše in manjvredne surogate. Pri mlekarnah obstoji nevarnost, da se spravi tudi zadnja kapljica mleka v denar, otroci pa se oropajo najboljše in najprikladnejše hrane in dobijo v nadomestilo kak „Kneipp“, ali pa „Vydovko“. Poraba mleka na deželi je danes že dosti manjša kot v mestih. V mnogih velikih mestih pride povprečno na enega prebivalca dvojna, v nekaterih celo trojna mera mleka, kakor na deželi.

Nadalje je tudi enoličnost hrane na deželi velik nedostatek. Ženske večinoma ne znajo kuhati in akoravno imajo moke, jajca, mleka, smetane, surovega masla, sira itd. pri roki, ne znajo iz tega narediti različnih in tečnih jedil. Posebno je to opaziti pri kuhi za bolnike. Hranila pridejo na mizo zmiraj v eni in tisti obliki in tako pripravljena, kakor je bila že pri prababici navada. — Ta enoličnost v obliki upliva slabo na prebavljanje in seveda tudi na hranitev telesa.

Da se temu odpomore, treba bi bilo gospodinjstev šol in tečajev, kjer bi se dekleta, bodoče žene in matere v teh stvareh podučevala.

V šolah je opaziti, da otroci, ki pridejo od daleč v šolo, opoldne nimajo toplega kosila. Posebno v zimskem času, ko telo zahteva tople hrane, mora tak majhen človek celi dan prebiti s kosom kruha, se učiti in še po mrazu in snegu dolgo pot hoditi. Otrok dobi premalo prikladne hrane, telo mora oslabeti in je ložjemu obolenju izpostavljeno. Naj bi se vpeljale v odpomoč temu povsod v zimskem času šolske kuhinje. V nekaterih krajih zelo blagodejno delujejo.

Največje zlo, ki uničuje zdravje, je pijančevanje. Alkohol je soci-

jalen strup, ki ubija telesno in duševno ne le pijanca samega, ampak se maščuje, kakor svetopisemski greh, tudi na potomcih. Koliko bolezni in socialnega zla nastane po pijančevanju. Jetika, božjast, skrofuloza, slaboumnost in moralčna spridenost v rodbini so najpogostejše posledice pijančevanja roditeljev. Ljudstvo je danes mnenja, da ne daje dobra hrana, ampak močna pijača telesu novih moči. Posledice te zmote so jasne.

Tu treba ne le temeljitega in ustrajnega poduka, ampak tudi resne in energične postavodajne podpomoči. Zakon zoper pijančevanje je socialna in higijenska potreba in le vsega obžalovanja je vredno, da skuša država iz človeške neumnosti in strasti svoje dohodke zvišati.

Imamo velik splošno človeški in specijalno narodni interes, da ohranimo posameznika duševno in telesno zdravega in za delo sposobnega, kajti le delo ustvarja nove vrednostnice in le delaven, zdrav in krepek rod ima bodočnost. Želeti je, da se od vseh merodajnih činiteljev posveti higijenskem vprašanju na deželi primerna pozornost, da se na jedni strani ohranijo njene posebne higijenske posebnosti, na drugi strani pa kolikor mogoče vse škodljivosti omejijo in odstranijo.

Ne sme se prepustiti, da usahnejo ti viri, iz katerih zajemamo zmiraj novih moči in nove svežosti.

V to svrhu naj bi se vpeljalo sledeče:

1. Krajevnim razmeram prirojeni predpisi glede stavb novih stanovanj, glede naprave vodnjakov, gnojišč itd.
2. Kužne hiše za jedno ali več občin skupaj ali vsaj tam, kjer je sedež zdravnika.
3. Šolski zdravniki.
4. Poduk higijene na vseh šolah, predvsem pa na učiteljskih in v dveh najvišjih razredih, oziroma zimskih polletjih ljudskih šol.

LISTEK.

Orlov in njegova žena.

Ruski pisal Maksim Gorki.
Preložil Fedor Gradišnik.
(Dalje.)

„Tako blazno ljudstvo! Kakšen dobiček pa bi bil to? Pomisli vendar! Najprej dajo zdravila, potem morajo priskrbeti pogreb, plačati rakev i. t. d. Vse to povzroča vendar stroške, poravnati se mora iz državne blagajne. Neumno govorjenje! Ko bi hoteli v resnici skrbeti število ubogih, bi jih bilo vendar treba poslati samo v Sibirijo, tam je prostora dovolj za vse. Ali pa na kak neobljuden otok: Tako, tukaj živite sedaj in obdelajte zemljo! Delajte in plačnite davke! Vidiš, to bi se reklo skrbeti število ljudstva, in bilo bi tudi koristno . . . Kajti takšen neobljuden otok vendar ničesar ne vrže, če ne bivajo ljudje na njem, in za državno blagajno je dobiček vendar glavna stvar. Kakšen smisel bi pa imelo; ljudi

pokopavati in zastrupljati? Nobenega smisla, razumeš!? In pa dijaki! Seveda so predrzni, toda bolj na ta način, da se upirajo gosposki, kot pa da bi zastrupljali ljudi . . . Ne, za kaj tacega ne dobiš dijaka za nobeno ceno! Saj se dijaku koj vidi, da ni za to ustvarjen . . .“

Celi dan sta govorila o dijaku in njegovih nasvetih. Spominjala sta se njegovega zvonkega smeha, govorila o njegovem obrazu, in spomnila sta se celo, da je manjkal na njegovi halji en gumb. Samo o tem se nista mogla zediniti, če je manjkal na desni ali levi strani, in vsled tega sta se skoraj sprla. Dvakrat je postal Griška radi tega že surov s svojo ženo; ko pa je zapazil, da je v njeni steklenici še precej žganja, je slednjič odnehal. — Sklenila sta, da bosta imela od jutri naprej vse v največji snagi, in nato sta se začela iznova pogovarjati o dijaku, ki je uplival na nju kakor blagodejna sapica.

„Izboren dečko, Boga mi!“ je me-

nil navdušeno Grigorij. „Pride kot bi bil že deset let najin znanec, povoha vse, daje potrebne nasvete . . . konec! Vse brez vika in krika, dasiravno je takorekoč dostojanstvena oseba. To mi v resnici ugaja! Vidi se takoj, da čuti z ljudmi najine sorte — kaj, Motrja? Nočejo pač, da bi poginila, to je tisto! In kar govore ženske o zastrupljanju i. t. d. . . to je vse skupaj neumnost. Kaj pa vajina trebuščka? je vprašal. Če me hoče zastrupiti . . . kaj ga briga potem moj trebuh? In kako spretno je vse to razložil . . . Za vraga, no, kako se že imenujejo — oni črvi, ki se nahajajo tu v črevih?“

„Backi ali nekaj tacega“, se je smehljala Motrja. „Toda to je dejal menda samo zato, da bi naju prestrašil, radi večje snažnosti . . .“

„Kdo ve, morda je pa vendar res! Morda so pa v resnici take živalice — v vlažnih prostorih je polno najrazličnejše mrčesi! Za vraga, kako se pač imenujejo te stvarice? Backi nikakor ne . . . no, ko bi le mogel izgovoriti!

Na jeziku mi je, a povedati ne morem!“

Še zvečer, ko sta legla k počitku, sta govorila o dogodku današnjega dne z onim naivnim navdušenjem, s katerim se pogovarjajo otroci o prvem silnem vtisu, ki so ga doživeli. In tako sta slednjič med pogovorom zaspala.

Zjutraj sta morala zgodaj vstati. Ob postelji je stala kuharica slikarjev, in njen sicer zdravo-rdeči, polni obraz je bil zoper navado bleđ, skoraj brezbarven.

„Kaj, vidva še ležita?“ je pričela popolnoma ozmedena, s tresočimi se ustnicami. „Kolera je prišla na naše dvorišče! Gospod nas je kaznoval . . .“ in pričela je naenkrat glasno ihteti.

„Neumnost! To ni res!“ je vskliknil Grigorij prestrašen.

„In jaz sem sinoči še pozabila izprazniti kad!“ je rekla Matrona potrta.

„Prišla sem se k vama posloviti, ljuba moja!“ je dejala kuharica. „Šlabom stran, na deželo grem!“

„Koga je pa prišlo?“ je vprašal Grigorij in se vzravnaval na ležišču.

5. Gospodinske šole in tečaji.
6. Najširši poduk ljudstvu potom predavanj, časopisnih člankov, poljudno pisarih knjižic itd.

Kaj ko bi naša Mohorjeva družba izdala skrbno pripravljeno in poljudno pisano knjigo te vsebine? 80.000 izvodov bi je šlo med ljudstvo in storilo bi se s tem res kulturno delo.

Politična kronika.

Seja „Slovanske jednote“.

Na Dunaju, 19. nov.

Danes dopoldne se je posvetoval Glombinski z vodstvom socijaldemokratskega kluba o načinu, kako bi se prišlo do delovanja v zbornici. Istočasno je imela tudi „Slovanska jednota“ svoje posvetovanje. Korespondenca „Centrum“ poroča sledeče: Po triurnem posvetovanju predsedstva Poljskega kola, tekom katerega se je podal posl. Glombinski dvakrat k ministrskemu predsedniku, se je sklenilo predložiti „Slov. jednoti“ konkreten predlog za rešitev parlamentarne krize. Ta predlog stremi za tem, da bi se izvršila med prvim in drugim čitanjem začasnega proračuna temeljita preosnova ministerstva in sicer na stvarni podlagi, glede katere bi se Nemci in Slovani med seboj zjedini. Garancijo za to bi nudilo Poljsko kolo, katero bi glasovalo pri drugem čitanju proračuna proti vladi ali se vsaj odstranilo, tako da bi Bienenrth ne dobil večine za proračun, ako bi ne došlo do preosnove kabineta. Seveda bi morali glasovati vsi socialisti do zadnjega moža proti vladi. O tem konkretnem predlogu se bode imela sedaj posvetovati „Slovanska jednota“; če se zanj odloči ali ne, še ni gotovo. Seja se bode nadaljevala v torek popoldne; dopoldne se bodo posvetovali posamezni klubi v „Slov. jednoti“ in je odvisna končna odločitev od tega, kako stališče zavzamejo ti klubi. Izrekla se je pa želja, naj bi se kmalu zopet sklicala plenarna seja zbornice. Današnje seje „Slovanske jednote“ se je udeležil tudi posl. Stapinski; naznanil je zbranim poslancem rezultat dogovorov med ministrsk. predsednikom in Nemci. — O bodoči taktiki vlada dajo v „Slovanski jednoti“ različna mnenja. Masaryk in nekateri Jugoslovani mislijo, da bi ne bilo dobro zapreti si zbornice in opustiti lepo priliko, da se vlada porazi ne potem obstrukcije; drugi zopet zastopajo taktiko skrajnega radikalizma. — Glombinski misli konferirati o položaju tudi z Rumuni in Italijani.

„Harmonikarja... pil je sinoči iz vodnjaka vodo in ponoči se je pričelo ž njim...“

„Harmonikarja!“ je mrmral Grigorij. Zdelo se mu je popolnoma neverjetno, da bi se mogla tega veselega mladeniča polastiti kakšna bolezen. Včeraj je še šel preko dvorišča, tako vesel in zadovoljen kakor vedno.

„Grem in pogledam“, je dajal Griška, vedno še z neverjetnim smehljajem.

„A ta bolezen je nalezljiva, Griška!“ je zavpila Matrona prestrašena. „Kaj pa hočeš tam, očka? Ostani tukaj!“ je vskliknila kuharica.

Grigorij je parkrat zaklel, skočil s potelje, se za silo oblekel in šel, neumit, kakor je bil, na dvorišče. Matrona ga je prišla za plašč, da bi ga zadržala — čutil je, kako se ji trese roka; a vendar se je je nevoljno otresel.

„Stran, sicer se nekaj zgodi!“ je zakričal, jo sunil v stran in odšel iz sobe.

(Dalje prih.)

Konferenca Nemcev z ministrskim predsednikom.

Na Dunaju, 19. nov.

Dopoldne so se podali odposlanci nemških naprednjakov in kršč. socialcev k ministrskemu predsedniku Bienenrthu, da poizvedo mnenje vlade in ji objednem naznanijo včerajšnje sklepe nemških strank. Bienenrth se je skliceval na svoj včerajšnji govor v gospodski zbornici in dejal, da vlada nima nobenega povoda, da zapusti svojo dosedanje pot. Vlada bi z veseljem pozdravila (Verjame!) mirno delo v zbornici ali sama ne more posredovati. Po povratku odposlancev so nadaljevali nemški naprednjaki in kršč. socialci svojo včerajšnjo konferenco. Sklenili so po kratki debati soglasno, da zahtevajo za rešenje začasnega proračuna prost dnevni red. Pod tem pogojem so pripravljene nadaljevati svoje dogovore. Senzacija je vzbudila vest o pismu, katerega je poslal baje dr. Sylvester posl. Glombinskemu. V tem pismu pravi dr. Sylvester, da so nemške stranke pripravljene stopiti s „Slovansko jednoto“ v pogajanja o stvarnem delavnem programu, ako ta zajamči začetek proračunske razprave. To bi pomenilo, da Nemci vendarle navzlic oficijelnim dementom mislijo na rekonstrukcijo kabineta.

Seja klubovih načelnikov.

Na Dunaju, 19. nov.

Prihodnji torek se vrši seja klubovih načelnikov. Že danes popoldne je bil poklican zbornični predsednik Pattai k Bienenrthu, da se z njim dogovori o načinu, kako bi se prišlo do razprave o proračunu. Pred vsem mora namreč sedaj priti do razprave nujni predlog dr. Kramarja o varstvu narodnih manjšin, potem trije nujni predlogi čeških radikalcev, nujni predlog posl. Dürriha glede manjšinskih šol in Slovencev o zvišanju tovarnih tarifov na Južni žel. Vrh tega je še 16 nujnih predlogov. V seji klubovih načelnikov se bode trudila vlada in Nemci, da Slovani popuste in umaknejo te nujne predloge, kar pa ne bode šlo. Vlada grozi, da je odgojenje parlamenta gotova stvar, ako ne pride do razprave proračunski provizorij. S to grožnjo se ne bode dalo veliko opraviiti. Ako bode drž. zbor za sedaj odgojen, ga misli vlada še enkrat sklicati pred Božičem za rešitev začasnega proračuna, da bode imela izgovor več za § 14.

v Jugoslovanski minister. Splitsko „Naše Jedinstvo“ poroča od svojega dunajskega dopisnika: Vprašal sem, če se je nadejati, da pride v preustrojeno ministerstvo tudi kak Jugoslovian. Odgovorilo se mi je, da so te nade vrlo slabe, kolikor se tičejo dr. Šusteršiča. Tega ne marajo. Kdo drugi v Nar. zvezi tudi nima šans, ker ni v njej četvorice dalm. poslancev (!) Da li se ti vrnejo v svoj klub in s tem v Nar. zvezo, se ne ve; najbrž ostanejo divjaki. A to nemara žele Šusteršičevci, ker imajo brez te četvorice večino v Narodni zvezi, ki je potemtakem klerikalno-kranjska. A vendar se deluje na to (aha!), da se vrnejo poslanci dr. Ivčević, Biankini, Vuković in Perić v Nar. zvezo, todazda to bode naravno potrebno, da se izravnajo neka nesoglasja. Brez njih je klub relativno (!) dosti slabejši ne glede na to, da ima klerikalno barvo (!), kar je že z ozirom na naše razmere škodljivo. „Marsikdo se bode z nami vred hudomušno namuzal pri čitanju tega famoznega poročila, katerega je poslal dunajski dopisnik „Našemu Jedinstvu“. Ta gospod mora biti zelo dober in predvsem veren prijatelj dr. Ivčevića in ostalih treh dalmatinskih naših bratov!

u Ruski glas o obisku prestolonaslednika Fr. Ferdinanda v Berlinu. „Novoje Vremja“ piše: Avstrijski prestolonaslednik se je letos že petič sel s nemškim cesarjem. Francu Ferdinandu je bila usojena odlična nloga pri zadnjih mednarodnih homatijah. Pokazalo se je, da je on vodja tiste stranke, ki je spravila grofa Aehrenthala na površje; njemu pripisuje ljudski glas obširne načrte za avstrijsko politiko na Balkanu; njegov glas je že večkrat obveljal proti miroljubnim željam plemenitega avstrijskega monarha. Istočasno nikakor ne zakriva svojega neomejenega spoštovanja do cesarja Viljema, s katerim se pri vsakem sestanku posvetuje o nadaljnjih načrtih. V obzired tem dejstvom razumemo, zakaj je pripisovalo avstrijske in nemško časopisje tak pomen njegovemu obisku v Berlinu.

Drobne politične novice.

u Demonstracije za Asinarija in proti Avstriji so se vršile v Milani, Veroni in Turinu. Rimski odbor društva Dante Aleghieri ga hoče pri prih. obnem zboru izvoliti za častnega člana. Vsekakor lepa slika „korektnih razmer“ med Avstrijo in Italijo.

Gregorijanski koledar se upelje v Rusiji 1.1912. Pravoslavna duhovščina je po dolgem obotavljanju opustila svoj upor proti njemu.

Izlet slov. obč. odborov v Sarajevo. „Sarajevoer Tagbl.“ trdi, da ni resnična vest, da se je bosanska vlada izrazila proti zletu praškega, lrovskega, ljubljanskega in zagrebšk. obč. sveta v Sarajevo.

Konec občinskih volitev v Pragi. Minolo sredo se je izvršilo 6 ožjih volitev. Zmagalo je 5 Mladočehov in 1 Staročeh.

u Rusinski klub proti vladi. Rusinski klub je izjavil v svoji seji, — da pomenja vstrajanje na današnjem vladnem sistemu nasilno tlačenje večine narodov v tej državi in da ni možna rešitev parlamentarne krize, ako ostane ta vlada na krmlu.

Dnevna kronika.

d Anarhistovski kongres se je baje vršil tajno v Sofiji, kakor poroča „Večerna pošta“. Udeležilo se ga je 35 odposlancev, med njimi bolgarsko učiteljstvo in dijaštvo. Splošno se je opazilo, da anarhistovsko gibanje pridobiva na Bolgarskem vedno več privržencev.

d Štrossmayerjev spomenik. Odboru za postavitve spomenika Strossmayerja je poslalo hrv. društvo inženirjev in arhitektov svoje strokovno mnenje, katerega glavne poteze so: Temeljno mnenje društva je, da bi bil najboljši spomenik velikemu biskupu snovanje hrvatskih šol, ki bi se naj imenovala Strossmayerjeve šole. Če se pa že postavi spomenik, je društvo mnenja, da je glavnicca 150.000 K mnogo premala za spomenik, ki ni naj bil najlepši v Zagrebu, da bi tako dostojno označil gigantsko pojavo Strossmayerjevo. Za najprimernejši prostor, kjer bi naj spomenik stal, smatra društvo okolico jugoslovanske akademije, tega največjega Strossmayerjevega dela. Natečaja bi se naj smeli udeležiti arhitekti, akademiki kiparji in sicer Hrvati, Slovenci, Srbi in Bolgari.

o Kako se popravljajo nelepi uhlji? V zadnji seji zdravnikov na Dunaju je pokazal dr. Rutin nekega dečka, ki mu je na popolnoma nov način popravil na stran moleča ušesa. Zdravnik je dečku odrezal kožo na glavi in za uhljem, potem rano stegnil in sešil, in ko je zacelila, je imelo uho zelo lepo obliko.

o Štiridesetletnico srbskega narodnega gledališča so praznovali 17. t. m. v Belemgradu. Ognjišče mu je sezidal knez Mihajlo. Ob priliki te slavnosti se je razpravljalo tudi o tesnejših vezeh med jugoslovanskimi gledališči.

o Ponarejalec denarja — oproščen. Včeraj se je vršila na Dunaju porotna obravnava proti medicincu Hošku radi ponarejanja kreditnih papirov in proti 23 let starejši trafikantini Adeli pl. Kurzovi radi skrivde. Tragedija temelji na dejstvu, da je mladi medicinc zanemarjal svoj študij, samo da se je mogel temeljiteje baviti z bakteriološkimi odkritji. Bil se je seznanil s Kurzovo in ko sta prišla oba v silo, je uporabil svojo spretnost v fotografiranju v to, da je ponarejal bankovce potom fotografije. Ali že po izdatju prvih komadov, so oba izsledili in zaprli. Danes ponoči sta pa bila oproščena.

o „Rudar“. — Pod tem naslovom začne s 1. aprilom prih. leta izhajati glasilo slov. rudarjev soc. dem. stranke. List se bo bavil zgolj z rudarskimi rečmi.

o Duhovniška poštenost. Ko je hrvatski župnik in poslanec Zagorac izstopil iz hrvatsko-srbske koalicije, je seveda tudi odložil svoj mandat kot hrv. delegat v ogrskem drž. zboru. Naznanil je to pismeno v hrvaščini predsedniku Justhu. Ta je dal list hrvatskemu ministru Josipovihu, naj mu ga prevede na madžarsko. Od tega je minulo sedaj 8 mesecev, a dotični list še ni preveden na madžarsko in poštenjak Zagorac še vedno vleče dijete kot hrvaški delegat v ogrskem državnem zboru. Splošno mnenje je, da je to sporazumno in sicer v zahvalo Zagorcu, da je svojim uplivom izneveril nekatere poslance hrv.-srbski koaliciji. — Pa še naj kdo reče, da niso poštenjaki naši ljubi duhovniki — od najnižjega pa do najvišjega.

o Narodni mecen. Pri zapaščinski razpravi po pokojnem češkem arhitektu Mihajlu Zeyerju v Pragi se je dognalo, da po odstetju vseh volil znaša premoženje 628.595 K, katero je zapustil pokojnik za dijake češke tehniške v Pragi.

o Sladkor iz rozin. Vest, ki spominja precej na čase kontinentalnega zaprtja, ko so delali sladkor iz repe, se javlja iz Aten. Grški finančni minister je javil, da se je poskušalo pridobivati sladkor iz rozin in da se je ta proizvod dobro obnesel. — Kakor znano, se proizvaja na Grškem sila rozin in te so tako važen pridelek, da je radi teh rozin (korintov) prišlo tu in tam že do „korintskih kriz“.

o Sokolstvo na Ruskem. Te dni je priredil petrograjski Sokol, ki šteje že več sto članov in se je preselil pred kratkim v nove krasne prostore prometnega ministerstva, slavnost z javno telovadbo. Prisostvovali so: prometni minister Sergij Rablov, namestnik ministra prosvete L. Georgijevskij, admiral Viren, grof Bobrinskij in mnogo drugih odličnjakov. Podstarosta Sokola je ob tej priliki naznanil, da bo vlada pravila „Sokolske zveze“ v kratkem potrdila in je izjavil, da niso resnična poročila nekaterih listov, kakor da bi bila vlada nasprotna „Sokolski zvezi“.

o Vera in živinoreja. Te dni kroži po časnikih vest, ki pravi, da so ustanovili na Holandskem celo vrsto rimsko-katoliških društev za živinorejo. „Bredasche Courant“ piše sledeče: Iz zanesljivega vira nam poročajo, da mislijo v našem mestu ustanoviti zadruge mesarjev, ki bodo kupovali samo tako živino, ki jo bo odrejalo rimsko-katoliško društvo. Mesarji se bodo združili, da bodo lahko svoje katoliške odjemalce zalagali z mesom katoliškega izvora. Vsaka krava, ki bo na pravilen način izrejena, dobi diplomo in seveda se mora zabraniti križanje pasem. — Vera se na Holandskem res lepo razvija...

o Abd ul Hamid v ječi. Vilo Allandini, v kateri stanuje odstavljani sultan, obdaja sedaj visok zid, ki ovira vsako zvezo sultana z zunanjim svetom. Tako je sedaj ptiček v kletki.

Dne 8. decembra se vrši v Celju občni zbor Narodne stranke. Somišljeniki, agitirajte za udeležbo!

Dopisi.

d Iz Šoštanj. Chemische Putzerei und waschanstalt. Učitelj Aistrich: „Welche Wörter schreibt man mit „St“? Hans vzdigne dva prsta: Ich kann, ich kann, Herr Oberlehrer! Mit „St“ werden geschrieben: Anstrich, Aistrich, Galgenstrick, Narrenanstalt usw.“ Aistrich: „Gut, gut, brav!“ ga poboža in mu da v znak pridnosti podobico. In Hans jo primaha s „fleiscetlno“ domov. Pa Hans ni „odprte glave“. Ko so zadnjič prekrstili na dražbi za Südmarko kupljeno kemično pralnico v „Chemische Putzerei und Waschanstalt“, se je babica spodtaknila, boter Hans so se pa tako prestrašili, da so v eni sapi pritekli domov, in dali kar „anštrajharju“ listek, kako naj krsti Südmarkinega samosrajčnika. V naglici so pa pozabili, welche „Wörter mit „St“ geschrieben werden“, in „anštrajhar“ je po Woschnaggovem receptu napisal „und Waschanstalt“ kar skupaj in z „sch“. Nori Bubonkarjev Miha je opomnil Hansa, da se Anstalt, pa naj bo že Narrenanstalt ali pa Komische Putzerei und Hundwaschanstalt piše mit „st“. Drugega dne pa je v šoli navil šolmašter Aistrich Janezku ušesa. In Janezek je domov prišedši vzel gobico in zbrisal „sch“ ter napisal Anstalt.

Štajerske novice.

e Hans Woschnagg in kazenski paragrafi. V Šoštanju postaja čimdalje lepše. O priliki reklamacij zaradi volitev v občinski zastop v Šoštanju je vložilo več Slovencev reklamacije, glede katerih je g. Hans Woschnagg slutil, da jih je sestavil notarski kandidat g. Rudolf Kramer. Po šoštanjki navadi se je pa našel korak, kako bi se onemogočile vložitve teh reklamacij. Zadnji dan reklamacijskega roka je bila namreč občinska pisarna celi dan zaprta in nikdo ni hotel reklamacij sprejeti. — Ker si pa Hans Woschnagg stvari vendar ni vzel tako priproste, iskal je pot, kako bi spravil te reklamacije s sveta. Peljal se je v Gradec in iznašel, da se reklamacije ne bi mogle vložiti, ako bi Slovenci ne bili dobili od davčnega urada na skrivaj podatkov, kar je seveda velika domišljija. Hans Woschnagg je storil torej drug značilen korak, stopil je v pisarno c. kr. notarja Kolšeka ter vpričo tega zahteval od g. not. kand. Rud. Kramerja, naj takoj ukrene, da se reklamacije umaknejo ter mu je v nasprotnem slučaju grozil baje z bojem na nož in s škodo. G. Rudolf Kramer je to postopanje, ki zelo diši po izsiljevanju, naznanil c. kr. državnemu pravdnictvu v Celju. — Uvedlo se je zoper Hansa Woschnagga kazensko postopanje, toda, kakor je v naših razmerah naravno, bilo je ustavljeno. — Tako je Hans Woschnagg ušel sicer paragrafu, pa pokazal je zopet svetu, s kakimi sredstvi se vzdržuje nemštvo v Šoštanju. Pa še ni dovolj! — Naenkrat izvemo tudi čudno novico, da se reklamacije zagadadel ne morejo rešiti, ker je Hans Woschnagg, ko se je iz Gradca peljal, akte z vsemi spisi glede občinskih volitev zlasti tudi z davčnimi predpisi vred pozabil v enem vozu in se je vkljub iskanju in povpraševanju izkazalo, pa je ves akt izgubljen. Zato se mora začeti popolnoma znova za Hans Woschnagga ugodnejše volilno postopanje. — Taka sapa veje sedaj v Šoštanju in oblasti k temu molčijo?!

d Dež. posl. Ozmec in Ornig. Mariborski listi se silno kregajo na nas in pa „Slogo“, ker smo pribili dejstvo, da je slovenski poslanec (to se pravi, katerega so izvolili Slovenci,) na javnem shodu hvalil — Ornika. Vse drugo navajajo — samo tega dejstva ne morejo utajiti. In to je glavna stvar! Sicer pa smo Ozmečevo hrabrost napram Ornigu in Nemcem že svoječasno opisali, ko smo poročali o sejah okr. pomožnega odbora za podpore posuši.

d „Stražin“ apologet za vsakdanjo rabo je kaplan dr. Hohnjec. Mož se v potu svojega obraza trudi, da bi nam dokazal brezverstvo. Da v ta namen potvarja citate iz „Nar. Dn.“, to moža prav nič ne boli. Finis sanctificat media. . . Njegovi apologetični članki, polni robotih psov in najordinarnejšega obrekovanja, istinito ne bodo pridobili nobenega „brezverca“. Ljudje že vedo, kaj pomeni „vera“ v Hohnjec-Koroševih in — Jegličevih ustih!

d Steinheilova — nuna. Poročali smo pred kratkim po francoskih listih, da misli Steinheilova postati — nuna. Bila je to morda le dobra — šala, ki je pa zelo razburila „Stražine“ živce. Piše, da bode vstopila v red, ki ga ustanovita dva naša celjska somišljenika. Čemu bi se naj ta dva ukvarjala s tako delikatnimi zadevami? Zato imamo vendar — Jegliča! Ako ga sedaj pošljejo v resnici v samostan vsled neizmerne škandala, ki je nastal v celi Avstriji vsled njegove brošure, bo gotovo najprikladnejše, ako si ustanovi kar nov red, v katerega se poleg Steinheilove gotovo vpišejo gg. dr. Korošec, kapl. Berk in Rabuza, župniki Sušnik, Ilešič, Keček itd. Jeglič postane magister novitiorum — kaj še hočete boljšega!

u Požrli bi ga radi. Koga? Klerikalci dr. Pivka. Ljubljanski „Slovenec“ je namreč zopet zabrenkal na struno sloge in se bridko pritožuje, da se namerava delati na Studencih z otvoritvijo javne čitalnice razpor in govoriči o nekem pivkanju, ne pove pa med kom se bo napravil razpor. Gospoda, ali se morda bojite za Vaše društvo na Studencih ali pa Vas peče slaba vest; nekaj že mora biti, sicer bi se ne razgrevali tako, ampak bi morali misel, ki izvira iz najboljših namenov, Studenčanom nuditi priliko čitati časopise in leposlovne liste, le pozdravljati. Upamo vendar, da niste tako naivni, da bi verjeli, da je vse kar je na Studencih slovenskega, na Vaši strani. Saj se je Vam to že na večih shodih v obraz povedalo in Vi sedaj vendar ne boste zahtevali, da bi mi pri Vas prosili dovoljenja za otvoritev čitalnice, če ljudje želijo čitati tudi druge liste kakor „Gospodarja“ in „Stražo“. Vi kažete na Razvanje! Ali ste se še le sedaj spomnili, da so v Mariborski okolici tudi Razvanje; do sedaj menda niste na to mislili, kljub Vaši po celem Sp. Štajerskem razširjeni kmečki zvezi in o m r a m b n e m u s k l a d u, katerega mi žalibože nimamo, sicer ne bi bili pustili Razvanj narodno propasti. Sicer smo pa mi na Razvanje tudi brez Vašega opomina že davno mislili, pa se nam do danes še ni posrečilo kaj pozitivnega ukreniti; a škodilo bi tudi Vam ne, ako bi se za Razvanje zanimali. Nas bodeto le veselilo. Ali pa morda pošiljate nas zato v Razvanje, ker je Vam vsled Vaše krivde grozdje postalo prekisló? Kar se pa dr. Pivka tiče, ga pa prosimo naj še naprej tako vrolo in požrtvovalno pivka za narodno stvar in naj se ne ozira na delo, ki ga mesto „Marburger Zeitung“ tako vrolo opravljajo klerikalni listi. Da pa našim vrlim narodnim klerikalnim delavcem ne bo poslo gradivo za napadanje tega in onega, ki se zaveda svoje narodne dolžnosti, se bomo v kratkem bolj obširno bavili z njihovim delom v Mariboru in okolici, ker interesantno gradivo se od dne do dne množi.

Südmarkina podružnica za Dobrno, Vojnik in Vitanje je imela dne 17. oktobra svoje letošnje zborovanje na Dobrni. Predsednik tega vsenemškega društva, ki brani in ščiti čisto nemštvo je neki Koschuch, uslužbenec deželnega

kopališča na Dobrni, negov namestnik dr. Breschnigg iz Vojnika, blagajnik pa W. Zottl iz Vojnika. Reči moramo, da je tudi pri nas mučno uplivala letošnja renegatska afera, za to se je pa šlo tn i v Vojnik iskat pomoči, da ne bi bilo treba voliti v odbor nemškutarjev, kar bi bilo gotovo malo mučno. In tako bo čistokrvni Nemec Koschuch na Dobrni predsedoval, dr. Breschnigg bo v Vojniku njega častno nadomestoval in Zottl bo kasiral in reševal „die Brüder im bedrohten Land“ in naš vojniški slovenski rojak dvorni svetnik Pevec se bo sramoval svojih rojakov in njih okorne nespretnosti, da so še vedno na oni stopnji razvoja, kjer je bil tudi on pred desetletji — da so še vedno samo Slovenci. — Čudimo se samo, za kaj nista izvoljena v odbor tudi Mahorčič in Košutnik, da bi bila zastopana tudi vojniška slovenska šola, saj Mohorčič zna prav poljudno razlagati — kakor pripovedujejo ljudje — kaj je nemškutar, kako se loči od Slovencev, kateri izmed obeh je več vreden; povedati bi znal ta moderni „edagog morda tudi, kako se iz Slovencev „razvije“ Nemec — in to je vendar življensko vprašanje, povsem primitivno, le znati se mora!

v Kako klerik. poštujejo postave. Za časa zadnjih deželnozborskih volitev je „Slov. Gosp.“ grozil, de bo imenoma navedel vse tiste trgovce, ki bi volili dr. Kukovca. Državni pravdnik je to javno zasledoval in bi bil urednik Rakovič sojen pred okrožno sodnijo zaradi utesnjevanja volilne svobode; a pobožni krščanski mož se je lepo po katoliško zlagal, da dotičnega članka ni bral, zato je bil obsojen samo od okrajne sodnije zaradi zanemarjanja dolžne paznosti na 10 K globe. To so tisti ljudje, ki se zgražajo nad nami in nam očitajo nepoštenost in bogve kaj vse. Hinavei!

Naš rojak dr. J. Kidrič je avanziral za asistenta v okr. dvorni biblioteki na Dunaju. Častitamo!

v Iz Št. Petra v Sav. dol. Misel organizacije napredne slov. mladine, ki je prodrla že v najtemnejše kote, je našla tudi pri nas navdušen odmev. Izvolil se je že pododbor, ki se je konstituiral sledeče: predsednik tov. Mihael Sedminek, podpredsednik tovarišica Olga Petrakova, tajnica tovarišica F. Zaveršnikova, blagajničarka tov. Mici Zagoričnik; odborniki tov. in tovarišice: Martin Kramar, Mici Kramar, Andrej Rojnik in Mici Sedminekova. Namestnika: tov. Vinko Sedminek in tov. V. Kramar. Odbor je v vrljih delavnih rokah in je upati veliko uspeha. Živela napredna mladina!

v Nekaj za vzgled našim organizatorjem napr. mladine! Moravska češko-klerikalna mladinska organizacija je dosegla po 4 letnem obstanku 15 tisoč članov. Skrbite z neumornim delom da se tudi naša Zveza slov. napr. mladine mogočno razširi!

v Na račun milijonske zbirke vprid svoji šolski matlici so nabrali doslej Čehi 307 tisoč kron. Notabene se tam vsi doneski takoj plačajo. Pri nas pa je gibanje za obrambni sklad C.-M. družbe malone čisto zaspalo.

o Izgubljeno življenje. Umrl je v Slovenski Bistrici v ponedeljek Egon Conradi v starosti 47 let. Zgodovina tega moža je zelo zanimiva in ravno tako neverjetna. On je bil sin posestnika graščine Štatenberg pri Makolah. Ko je še pohajal nižje šole, se je že poznalo, da še bode postal žrtev svoje nesrečne narave in temperamenta. S hlapci je kosil, mlatil, pri priložnosti jedel, kadil pipo in se z njimi potepal v toplih letnih nočeh. Po svojih študijah v realki se je učil poljedelstva, potem pa je vstopil med vojaške in postal dragonski oficir. Bil je postaven

in lep, da malo takih. Nesreča ga je deloma zasledovala, deloma jo je zakrivil sam in ko je še njegov oče izgubil grad in posestva, je sam kvitiral službo. Za nekaj časa je bil izginil v svetu, potem pa je čez leta prišel naenkrat v Slov. Bistrico, popolnoma nepoznan, bos, zanemarjen, raztrgan, a s finimi manirami in prikupljivim vedenjem, seveda, prejšnji junak salona, za katerim je drhtelo toliko src. Mož ni našel nikjer in nikdar sreče, kot — da je ni maral. Preživljal se je z marsičem. Kar mu je kaj neslo, za to je prijel. Zadnje čase je nekdanji graščak, oficir in absolvirani akademik dostavljaj sodne listine strankam po odleglih gorskih grapah in se je s tem preživel. Smilil se je človeku možak, a on je bil vedno dobre volje in je daval od svojih pičlih dohodkov še drugim za pijačo, katero je tudi sam nad vse ljubil. Mož je umrl nepoznan, dasi bi bil lahko kaj koristil svojo nenavadno inteligenco in darom za jezike. Njegova prikazen je sedaj izginila pred nami, kakor pojav v kaki povesti, kateri je snov vzeta res iz naroda.

d C. kr. priv. južna železnica Pritožbe glede južne železnice in postopanja njenih uslužbencev napram slovenskim strankam se vedno množijo. Poročali smo nedavno, da uradnik v Št. Ilju nad Mariborom ni hotel dati na slovensko zahtevo voznega lista v Celje, češ da ne razume, kaj je to, Celje. —

Dne 24. okt. t. l. pa se je dogodil nov slučaj, ki zopet jasno osvetljuje pravično postopanje južne železnice napram Slovincem! Na postaji Pragersko, torej čisto na slovenski zemlji ni službujoči uradnik hotel razumeti slovensko ter je še vrhutega napram g. I., ki je ponovno zahteval vozni list v Celje, se prav odurno in zaničljivo obregnil rekoč: ich „bin nicht gezwungen slovenisch zu verstehen“!

Torej tako si upa postopati uradnik južne železnice z nami — in to na postaji Pragersko, kjer se vozi na tisoče ljudi, ki nemško sploh ne razumejo! Ko je vsled tega imenovani gospod zahteval pritožno knjigo, ki je v sobi uradnikov — se mn je od vseh uradnikov reklo, da če hoče s kom govoriti in če sploh kaj želi, mora govoriti z njimi nemško, sicer mn ne morejo z ničemer postreči! Škandal je, če res uradništvo te velike postaje na Pragerskem ne razume slovensko, naravnost izzivajoče pa je drzno postopanje tega uradništva napram slovenskim strankam.

Južna železnica povsod kaže, da ji je le do tega, da širi germanizacijo po Slovenskem in to od zadnjega sprevodnika do najvišjega uradnika. Za vsako trohico naših naravnih jezikovnih pravic se mora človek naravnost pretepiti s surovim osebjem, ki se zaveda svoje glavne naloge — germanizirati! Zahtevamo od naših ljudij povsod doslednosti, zlasti pa še opozarjamo na to naše poslance — da dosežemo vendar to, da se bo smel slovenski človek voziti po Slovenskem neizzivan in ne napaden od uslužbencev južne železnice!

Prosimo tudi, da se nam nazaani vsak podoben slučaj, da zberemo potrebno gradivo — in potem bomo govorili drugače.

Kranjske novice.

a Šolarsko zavetišče, t. j. dnevno zavetišče za šoloobvezno mladino obojega spola ustanovi ljubljanska mestna občina. Bila je za to nujna potreba.

a Jubilejska številka „Učiteljskega Tovariša“ izide 7. jan. v proslavo petdesetletnice izhajanja lista.

a Zveza Orlov ima jutri 21. t. m. občni zbor v Ljubljani.

a Škofove rdeče knjižice se je razprodalo v nemškem prevodu že do 20.000 izvodov, v hrvaškem pa 10.000. Takega uspeha še ni imel noben slovenski literat. Cankar, krij se!

a Srebrno poroko sta praznovala včeraj ravnatelj I. dr. gimnazije v Ljubljani dr. L. Požar in njegova soproga ga. Justina Požar.

a Proslavo Gajeve stoletnice so imeli minoli četrtek na obeh drž. gimnazijah v Ljubljani.

a Za volitve v obrtno sodišče v Ljubljani ni bilo prav nobenega zanimanja. Naprednjaki so vedeli, da bodo zmagali klerikalci, ker imajo v ljubljanski okolici trdno zaslombo, zato se za volitve niso mnogo brigali. Volilcev je bilo vpisanih okroglo 6000, volilo jih je — 1129 za vse stranke. Od vseh 6000 volilcev je gotovo 4000 klerikalnih, a dobili so klerikalci vsega sknpaj krog 600 glasov. To najbolje ilustrira „zmago“, o kateri vpije „Slovenec“.

Koroške novice.

a Celovška podružnica Ciril-Methodove družbe je imela svoj ustanovni občni zbor preteklo soboto. — Udeležba je bila bolj pičla; izostali so ne samo klerikalci, ampak tudi vsi, ki so kakorkoli odvisni od njih, kakor n. pr. vsi uslužbenci Mohorjeve družbe, tudi tisti, ki nočejo biti klerikalci. S svojim sovraštvom proti CMD, ki ga je dr. Brejc pokazal z razdružitvijo stare podružnice, je dosegel svoj toliko, da se zdaj boje sodelovati vsi, ki se mu ne marajo zameriti. Sicer ni dosegel ničesar, razen, če smatra to za uspeh, da je morala nova podružnica plačati državi nekaj lepih kronc za kolke. — Celovec je za nas velevažna postojanka. Ker je podružnica CMD edino narodno društvo, ki ne stoji na strankarski, klerikalni podlagi, jo čaka zelo mnogo dela, ki ga po drugod opravljajo druga društva. Bodočnost bo pokazala, če mu je kos. — Za predsednika je bil izvoljen g. pisatelj Z. Bernot, za odbornike pa, ki so si razdelili odkorniška mesta v seji dne 18. tm., gg.: odvetniški koncipient dr. A. Gosak, podpredsednik; odv. koncip. dr. M. Stajnik, tajnik; bančni uradnik L. Bavdek, blagajnik; za preglednika pa gg. odv. konc. dr. Št. Rajh in odv. uradnik Jos. Stuhec. — Na občnem zboru je bilo tudi izraženo ogorčenje, da se g. župnik M. Ražun še dozdej ni čutil dolžnega preklicati svojo trditve, da so dali povod za združjenje stare podružnice šele dogodki na takratnem občnem zboru, dasi je bila ta njegova trditev v javnosti označena za laž.

a Nov škandal na kolodvoru v Celovcu. Dne 10. tm. — poroča „Mir“ — je ob 7. uri zvečer zahteval g. A. Errat od Marije na Zili na celovškem kolodvoru vozni listek slovensko. Zato je bil aretovan. Redar ga je gnal na magistrat, kjer so ga vtaknili, ne da bi ga bil kdo zaslišal, v neko luknjo, kjer do štirih zjutraj vsled mraza ni mogel zaspati. Zato je začel klicati, da so ga dali v — boljšo luknjo. Zjutraj potem so ga zaslišali. Obravnava se je vršila dopoldne. Diktirali so mu 24 ur zapora. Seveda je g. Errat vložil priziv. Započeto delo, brutalno preganjanje Slovencev se torej po naročilu Metnitza in nemškega volksrata pridru nadalnje. A gospodje naj bodo prepričani, da se bo to lopovstvo še prehitro na njih samih maščevalo.

a Prepoved streljanja s topiči je izdala koroška deželna vlada in sicer je prepovedano streljanje od 9. ure zvečer do 6 ure zjutraj.

Primorske novice.

a Nesreča pri vojaških vajah. Na nenačuden način se je ponesrečil v Gorici neki vojak 4. domobranskega polka. Moštvo je pri vajah plezalo čez visoko steno, napravljeno iz desek, in ko je hotel nesrečni vojak na drugi strani skočiti na tla, se mu je zabodla puškina cev 30 cm v telo. Da si je takoj prihitel zdravnik, je bila pomoč zastoj. Mož je umrl med vožnjo v bolnišnico.

a Izpustili so iz preiskovalnega zapora v Gorici industrijalca Lenassija in odvetnika dr. Luzzata, o katerih smo svoječasno poročali, da so ju zaprli zaradi poverjenja pri „Banki popolare.“ Položiti sta morala vsak 120.000 K kavicje. V preiskovalnem zaporu sta bila dva dni manj ko 2 mesca.

a „Boljša“ polovica. V Trstu poskuša neki mož zakonsko veselje na poseben način. Te dni ga je njegova žena neusmiljeno nabunkala s polenom in popolnemu porazu se je odtegnil samo z begom. Po stopnicah jo je nesrečni soprog pobrisal na ulico, ali ko je prišel dol, je videl, da je popolnoma nag. Ker še to danes seveda ni tržaška moda, se je naglo odtegnil gledalcem in je ušel v neko hišo k bolniškim strežnikom, ki so ga zavili v odeje. Na to so obvestili policijo, ki je možu prinesla s doma obleko, da je mogel s svojo „boljšo polovico“ odriniti zopet domu.

a Statistika izseljevanja preko Trsta. Minulega meseca oktobra se je izselilo preko Trsta 1740 oseb v primeri s 692 osebami, ki so se izselile v istem mesecu minulega leta. V Južno Ameriko ni odpotoval noben parnik. Od 1. januarja do 31. oktobra t. l. se je izselilo 14.161 oseb v severno in 3563 oseb v južno Ameriko. Skoro vsi izseljenci za severno in vsi za južno Ameriko so odpotovali s parniki Austro-Americane.

a Nočni promet na italijanski meji. V ponedeljek so uvedli pri kraljevem carinskem uradu v San Giovanni di Manzano (na italijanski strani od Krmina gredoč) neprestano nočno službo, tako, da zamorejo vsa vozila in potniki s prtljago vsaki čas čez mejo.

a Kolesarjeva smrt. 28 let stari brat goriškega deželnega sodnega svetnika Jožefa Cecheta, Jakob Cechet se je vračal v nedeljo zvečer na svojem kolesu iz izleta iz Palmenove na Italijanskem domu. Blizu Verse se je zadel z drugim kolesarjem, Antonom Gregoratom iz Topoljana, vsled česar je tako nesrečno padel, da je na mestu umrl.

a Blierot v Opatiji. Blierot je javil zdravilišni komisiji, da bo poletel čez morje na Hrvaško dvakrat v razdobju šestih dni. Prostor za start bode pred Preluko. Komisija se že pogaja z nekim dunajskim konzorcijem.

Iz sodne dvorane.

a Župnik — pravdar. Janez Sušnik, 47 let stari župnik na Črešnjevcu pri Slovenski Bistrici je sicer zelo pobožen gospod, ali za 4. božjo zapoved se tako malo briga, kakor za vse druge. Pred par leti se mu je bilo pred sodiščem dokazalo, da je pretepal svojo mater. V svojem stanovanju ima namreč bikovko „za domačo rabo“; seveda so je deležni po potrebi tudi farani. Gospod župnik je bil že dvakrat kaznovan radi žaljenja časti, enkrat radi grdega ravnanja s šolarji in enkrat radi pisanja nepravdega prosjaškega pisma. Včeraj je bil Sušnik zopet na zatožni klopi pri mariborskem okrožnem sodišču. Prečitani akti so razodeli, da so v črešnjevskem župnišču pretepi na dnevnem redu. — Dne 12. septembra njegova gospodinja, 64 let stara Ana Krulc ni bila pravi čas pripravila kave, in to je nestrpnega duhovnika

tako razkačilo, da je staro ženo pretepal in jo s svojimi lastnimi rokami vrget v kot. Gospodinja je nato v svetem strahu zapustila svete prostorije in je z veliko bunko na desnem očesu odšla k svoji hčeri Justini, ki je žena železniškega čuvaja Pirca v Starem logu. Župnika, ki je gospodinjo kmalu zopet k sebi pozval, so ovadili. Župnik pa je gospodinjo, njeno hči in 57 let starega pismonošo Strutza tako izdatno in vztrajno obdeloval, da so pri sodišču v Slovenski Bistrici proti svoji vesti za župnika ugodno izpovedali. Dne 29. septembra pri sodišču je Ana Krulc pravila, da je padla po stopnjah iz šklednja in da se je tam pobila. Župnik je na obtežilne priče tako uplival, da so postale za nja razbremenilne in je bil radi njihove neresničnosti oproščen. Akti govorijo o župniku, da je nasilen in lažnjav človek, ki s svojimi sredstvi vse doseže, kar mu drago. Pravijo tudi o nekem slučajju, da je iz maščevalnosti brez odveze nagnal nekega fanta, ker je nekoč proti njemu pričal. Včeraj se je torej zagovarjal župnik s svojim štabom: Ana Krulc, Justina Pirc in Jožef Strutz — radi krivega izpovedanja pred sodiščem. Dolgovezni akti še zelo obširno obravnavajo in osvetljujejo osebo morda najbolj popularnega pravdarja — duhovnika na Štajerskem, ki se odlikuje še zlasti po tem, da mu Bog pri nobeni pravdi noče pomagati, katero vsled tega konečno izgubi. O obsodbi bomo poročali.

Po svetu.

a Dokazilni material — okraden. Iz Newyorka poročajo, da je nekdo veliko dokazilnega materiala proti sladkornemu trustu okradel. Šlo se je namreč za to, da se nekaterim članom trusta dokaže, da so osleparili državo za velikanske vsote.

a Socialistovska frakcija v dumi nima kaj veselih časov. Sedaj se poroča iz Petrograda, da pride vsa pošta, ki je namenjena za njo v carinski urad, kjer jo odprejo, in še le potem oddajo naslovljencem. To je pa imuniteta!

a Tatica juvelov Cornu je že pod ključem. To je ona zvitca ptica, ki je služila v Rimu pri gospej Zanella, kateri je ukradla juvelov za 300.000 K. Na svojem begu si je pobarvala svoje črne lase rujavo, da bi je nikdo ne izpoznal; ali že pri Bologni jo je prišla roka pravice.

a Senor Habil, posestnik slovitega Hope-diamanta je baje utonil z parnikom „La Seyne“. Seboj je imel, velika vest, svoj 44 $\frac{1}{4}$ karatni diamant, ki so ga šteli med največjih devet diamantov.

a Zastrupila se je v Parizu 25 let stara študentka Lavra Weingarten, ker jo je neki dogodek tako pretresel, da je začutila svojo nezmožnost za nadaljnje delo.

a Kostil Ludovika Kossutha bodo 25. t. m. izkopali na kerepeškem pokopališču in jih shranili v Kossuthovem mavzoleju. Ob tej priložnosti se bodo vršile po Ogrskem velike slavnosti. Včeraj so odprli grob Kossuthov in grob njegove rodovine, da so našli, da je telo še popolnoma ohranjeno.

a Nesreča v rudniku Cherry. Poslanec Blankini je dobil včeraj iz Chicage brzopjavko, v kateri se mu naznanja, da je v rudniku Cherry (država Illinois) ponesrečilo 256 rudarjev, med njimi 83 Slovencev, Hrvatov in ogrskih Slovkov.

a Svinjo, ki tehta 904 funte je izredil grajščak von der Hellen pri Wellenu na Severnem Nemškem. Prodana je bila za 600 kron.

Društvene vesti.

a „Dijaška kuhinja“ v Celju ima svoj občni zbor v sredo, 24. tm., v sejni dvorani „Posojilnice“ ob 2. uri popoldne s sledečim dnevnim redom: 1. nagovor predsednika. 2. poročilo blagajnika, tajnika, preglednikov. 3. volitev novega odbora. 4. slučajnosti. Kobilni udeležbi vabi člane odbor.

a Društvo slov. agronomov Kras na Dunaju javlja, da priredi svoj drugi redni občni zbor dne 20. listopada 1909 ob 8. uri zvečer v lokalu „Zum Kleblatt“ XVIII. na vogalu Schul in Mitterberggasse na Dunaju. Slovenski gostje dobro došli!

a Veselica tamburaškega in pevškega zbora Slov. del. pod. društva v „Skalni kleti“ jutri 21. tm. obsega sledeče točke: Mladi vojaki (tamb. zb.), Spomin iz Beča (tamb. zb.), Ljubezen in pomlad (moški zbor), Sokolska koračnica (tamb. zb.), Mornarska (moški zbor), Amerikanski dvoboj (šaljivodramatični prizor), Ankica (tamb. zb.), Ljubici pod oknom (moški zbor), Srečolov. V brjačnici (tamb. zb.), Slanica (čvetospev), Savski valovi (tamb. zbor), Čudni časopis (kuplet), Tiha polnoč (moški zb.) Poleg tega razna druga zabava in ples. Začetek ob 4. uri pop. Vstopnina 50 vin. Čisti dobiček je namenjen za nabavo društvenih godal, zato je upati obilne udeležbe.

Obrambni vestnik.

a Za C. M. družbo se je nabralo pri godovanju g. Martina Vrečko-ta v Arcliau pri Vojniku 442 K.

a Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani opozarja svoje podružnice, da gre leto proti koncu. Vsled tega naj se zaostalo članarino kmalu nabere ter isto odpošlje vodstveni blagajni po položnici ali poštni nakaznici.

a De ovanje Ciril-Methodovih podružnic. Splošno moramo reči, da se je podružnično življenje pri nas tekom letošnjega leta najlepše razvilo. Ustanovila se je cela vrsta novih podružnic in s par izjemami so oživele podružnice, ki so poprej spale skozi leta in leta — tudi take, ki so se ustanovile in že v istem letu zopet zaspale. — Nepričakovano mnogo je bilo tudi letos podružničnih prireditelj in narodnih slavnosti, ki so budile in oživljale narodno zavednost in narodno samostojnost ter pripomogle blagajni naše slovenske šolske družbe tudi do prav izdatnih prispevkov.

Paralelno z oživljenjem podružničnega življenja, ki pomeni velik napredek v razumevanju in izvrševanju narodno-obravnega dela pa je organizirala Ciril-Methodova družba nabiranje posebnega C. M. obravnega sklada. Nujne potrebe, narodno življenjskega pomena zahtevajo od nas tudi izrednih sredstev, izrednih podpor in izrednega dela in pomoči vseh. Za omenjeni fond 200 × 1000 se je storilo doslej na Štajerskem relativno več, ko v ostalih slovenskih deželah, dasi še pogrešamo celo vrsto posameznikov in raznih korporacij v vrsti naših narodnih brambovcev. Treba bo pač, da bodo v tem oziru storile naše podružnice še več, da bodo skušale pridobivati „prijava“ za ta sklad — vsaka v svojem delokrogu. Mnogo lahko ravno v tem pogledu stori in doseže narodno ženstvo, saj je to le del velike njegove naloge v vsakem narodu!

Kljub večjim dohodkom, ki jih Ciril-Methodova družba mora zaznamovati v tem letu, pa vidimo zopet, kako naraščajo njeni izdatki, poročila zadnjih mesecev izkazujejo redne primanjkljaje. Treba bo torej storiti še več — in lahko se bo doseglo še dvakrat toliko, če se bo več ljudi posvetilo temu delu in če se bo to naše delo raztegnilo in organiziralo povsod po mestih, trgih in vaseh po Slovenskem, da postane naša organizacija res živa vseslovenska obrambna organizacija! Imamo še kraje, kjer ni podružnic — ustanovite jih, povsod lahko uspevajo; imamo narodne gostilne brez Ciril-Methodovih nabiralnikov, mnogo nabiralnikov pa zapuščenih in praznih paradiro po naših narodnih gostilnah in pri narodnih omizjih. Iz takih „malenkostij“ se vstvarja vsa naša moč in temu malemu delu se naj posveča vsak in naj ne bo nobeni Slovenki in nobenemu Slovencu premajhno! Isto velja glede narodnega kolka; iz pisem in dopisov bi se moralo sklepati, da ga ponekod še ne poznajo!

In še nekaj! Bliža se čas „božičnic“ na slovenskih solah in otroških vrtcih, toliko prošelj prihaja na Družbo, in vsem ne bo mogla ugoditi v polni meri; treba torej nam samim v dotičnih krajih storiti več, ko doslej. Podružnice, ki še za tekoče leto niso poslale prispevkov, članarine — imajo še dober mesec časa, da popravijo zamujeno, sicer bodo prihodnje leto navedene v vrsti spečih. — Pridobivajte torej novih članov in članic naši Družbi, oživljajte in krepite našo obrambno organizacijo, da bo mogla še uspešneje vršiti veliko svoje delo. I. P.

Reklamni stolp.

Cena predalu za enkratno
objavo 60 vinarjev.

Kreditno in stavbeno zadrugo 'Lastni dom' v Celju,

Rotovške ulice št. 12 priporočamo obrtnikom
in trgovcem za polaganje denarja, za inkaso,
za denarna nakazila in razne kreditne posle.

Naročajte in
razširjajte

„Narodni List“

Lastna zaloga

šolskih zvezkov in
risank

Največja zaloga
tiskovin za pri-
vatnike in urade

Zvezna trgovina, Celje, Rot. ul.

Prva južnoštajerska vinarska
zadruga v Celju priporoča izvrstna
spodnještaj. vina.

Najboljši časopis
za inseriranje je

„Narodni
Dnevnik“

Zvezna trgovina v Celju

sprejema naročila
na tiskarska dela

katera se izvršu-
jejo v lastni
Zvezni tiskarni

Najboljše in najcenejše se
kupi steklena in porcelanasta
posoda v narodni trgovini

Fr. Strupi, Celje.

Najboljše orožje
v političnem boju
sta

„Narodni List“
in
„Nar. Dnevnik“

Novosti v pisalnih in
risalnih potrebščinah

Zvezni trgovini
v Celju

Za 40, 50 ali 60 vinarjev

v znakah, pošljem takoj 10 komadov v krasnih
razglednic (z ovteljicami, krajine, ljubeče, bo-
žične ali novo etne) kakoršne se želi.

Vilko Weixl

trgovina s papirjem
Maribor, Gosposka ulica št. 33.

V zalogi 100.000 komadov.
Trgovcem izdaten popust.

Na dober razvoj
Vašega
podjetja

polagamo naj-
večjo vrednost
kajti Vaš pro-
sneh je tudi
naš prosneh!

K temu bi Vam
najslužil ta re-
klamni stolp z
najgotovnejšim
uspehom!

Upravništvo „Nar. Dnevnika“.

a Družbi sv. Cirila in Metoda je
poslal g. Ciril Geršak iz Ormoža 25 K
od rodbine dr. J. Geršak mesto venca
umrlemu g. dr. Ivanu Omulecu. V isti
namen je daroval g. dr. Anton Žižek
10 K. Hvala!

a Prvi dar za božičnico učencem
družbe sv. Cirila in Metoda je naklo-
nila gđe. Pernškova v Ljubljani. Po-
darila je raznih prav uporabnih igrač,
a dar svoj je opremila s petimi kro-
nami. Zahvaljujoč se darežljivi rodo-
ljubki, želimo, da dobi mnogo posne-
movalk. Miklavževo in Božič je blizo
in naši obmejni otroci sanjajo o pri-
čakovanih darovih. Naj jih upanje ne
goljufa!

a Za Ciril-Metodov obrambni sklad
so se nadalje sledeči p. n. oglasili: 451.
Šantak Anton, c. kr. šol. nadzornik v
Gorici (plačal 40 K); 452. Klančič Milka,
učiteljica v Podgori pri Gorici (plačala
200 K); 453. Pevec Rudolf, trgovec v
Mozirju (plačal 200 K); 454. Turnšek
Anton star., trgovec v Nazarjih (plačal
200 K); 455. Turnšek Anton ml., trgo-
vec na Rečici (plačal 200 K); 456.
Turnšek Viktor, inženier v Mariboru
(plačal 200 K); 457. Posojilnica in hra-
nilnica v Moravčah; 458. Toman Janko,
nadž. Moravče; 459. Fran Orehek, po-
sojilniški uradnik; 460. Mestna občina
v Idriji; 461. Trgovsko obrtna zbor-
nica v Gorici.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Državni zbor sklican.

a Dunaj, 20. nov. V sredo je skli-
can državni zbor zopet k seji.

Seja klubovih načelnikov.

a Dunaj, 20. nov. V ponedeljek po-
poldne je sklicana seja klubovih na-
čelnikov.

Slovanska jednota dovoli pro- računsko razpravo.

a Dunaj, 20. nov. Politični položaj
se je naskrat spremenil: Slovanska
jednota dovoli prvo čitanje proračuna,
s čemur pa še ni rečeno, da dovoli
tudi 2. in 3. čitanje začasnega prora-
čuna. S tem pa, da dovoli čitanje pro-
računa, še ni rečeno, da ne zahteva
več odstranitve sedanjega kabineta.

Nevolja čeških radikalcev.

a Dunaj, 20. nov. Glasilo čeških
radikalcev, „Češke slovo“ poroča iz
pončenih krogov, da se bode vse ure-
dilo Čehom na škodo: Bienerth bode
samo na videz s celo vlado odstopil,
cesar pa ne bode demisije sprejel, na
kar bode Slovanska jednota izjavila,
da ne more ničesar več storiti in bode
dovolila državne neobčnosti (?).

Nesreča v Cherry-ju.

a Cherry, 20. nov. V rudniku so
pri rešilni akciji našli cele kupe mr-
ličev. Nesrečo je zakrivila ne-
marnost premogokopne druž-
be, ki ni uredila varnostnih
naprav.

Glombinjski in Romani.

a Dunaj, 20. nov. O pogovoru, ki
ga je imel Glombinjski z zastopniki
Italjanov in Rumunov, se je izdal ko-
munike, v katerem se pravi, da se ho-
čejo Italjani in Rumuni potegovati za
delazmožnost parlamenta.

„Borussia“ — suspendirana.

a Bonn, 20. nov. Senat bonnskega
vseučilišča je suspendiral radi izgredev
akademično društvo „Borussia“, čegar
član je bil v svojih vseučiliških letih
tudi nemški cesar.

Udržal — zbolel.

a Praga, 20. nov. „Venkov“ po-
roča, da je načelnik „Slov. jednote, drž.
posl. Udržal, zbolel in da mora več dni
ostati v postelji.

Prvi ženski odvetnik v Pe- trogradu.

a Petrograd, 20. nov. V kazenskem
oddelku tukajšnjega okrajnega sodišča
je danes prvič nastopil ženski odvetnik.

Drž. pravdnik je ugovarjal in ker so-
dišče ni vzelo njegovega ugovora na
znanje, je zapustil dvorano, vsled česar
se je morala obravnava ustaviti.

1.000 oseb zaprtih.

a New York, 20. nov. — V mestu
Monague (Nicaragua) je dal zapreti
predsednik republike 1.000 oseb zaradi
ilojalnosti proti njemu in ker niso ho-
tele plačevati vojnega davka. (V dr-
žavi divja namreč državljanska vojna.

Tržne cene.

19. novembra.

Današnji tržni promet je bil zopet
neizpremenjen. Amerikanske notacije so
bile sicer višje, ali podjetnosti je manj-
kalo in trg je stagniral. Oves je postal
zopet 5 vin. cenejši in je nazadoval ta
teden za 15 vin.

Sladkor, Trst. — Centrifugal
Pilés prompt K 34½ do K 35¾, za
dobavo K 34½ do K 35½. Tendence:
uporna.

Sladkor, Praga. Surovi sladkor
prompt K 28'60, nova kampanja kron
24'90. — Tendence uporna. Vreme:
mrzlo.

Budimpešta. Svinjadj: ogrske
stare, težke — do — vin. mlade težke
150 do 152 vin., mlade, srednje 145
do 146 v. mlade, lahke 146—150 vin.
zaloga 24.053 komadov. Prignano 26
komadov, odgnano 369. Ostalo torej
23.710 komadov. Tendence živahna.

Budimpešta. Pšenica za april
K 14'08, pšenica za oktober K 11'79,
rž za april 10'18, oves za april 7'53,
koruza za maj 6'73, ogrščica za avgust
13'45; tendence netržna, promet nezna-
ten, ponude neznačajne, afektivna pšenica
neizpremenjena kakor vse drugo. Vreme:
hladno in vetrovno.

Priporočamo našim rodbinam
Kolinsko cikorijo.

Ure na obroke za vsakogar

Št. 72. pristno 14 kar. z zlatom platirana ura
za gospode ali dame, najfinejše gravirana, z
dobrim kolesjem, tekoča na kamenčkih, 20 K.
Ista z dvojnimi pokrovom 25 K.

Št. 73. pristno srebrna ura za gospode ali dame,
s 3 močnimi pokrovi, bogato gravirana, kakor
s konjem, levom, jelenom, ali pokrajino, z
dobro zapinjačo, natančno regulirana 30 K.
Št. 74. Zadnja novost: srebrna 4 dnij idoča
rem. ura na zapinjačo, ki teče če se enkrat
navije, celih 8 dnij nepronehoma na rabinih,
(na kazalu se vidi njen tek) 35 K.

Št. 75. krasna rem. met. tula ura za gospode
ali dame s 3 pokrovi in pozlačeno krono, za-
nesljivim kolesjem 18 K.

Št. 76. niklasta rem. ura za dečke, odprta,
moderna in lepo gravirana 8 K.

Cene se naj razumejo na mesečne obroke za
komad po 2 K; pri naročitvi se vpošlje polovico
vsote ali se pa plača po poštnem povzetju.
Dunajska tovarna za ure Hinko Weiss, Dunaj
XIV. Pillergasse 1/184.

Mesečno 2 kroni.

36

Cepljene trte

najboljše kakovosti vseh vrst
na običajnih podlagah pripo-
roča po znižani ceni:

Trsničarska zadruga
Sv. Bolfenk pri Središču.

Ceniki brezplačno!

Opozarjamo na našo specija-
liteto: muškati silvanec.

557 15-2

Stanovanje (soba in kuhinja)

se odda takoj v najem: Dolgopolje št. 1.

Odvetnik

dr. Jos. Sernec

naznanja, da je prestavil
svojo pisarno v novo hišo
celjske Posojilnice, Graška
ulica št. 16, I. nadstropje.

Izurjen

pomočnik

špecerijske ali mešane stroke,
čez 24 let star, kateri ima
tudi sposobnost za potovalca,
se sprejme z ugodno plačo z
novim letom. — Pismene po-
nudbe pod naslovom „Za-
nesljivost“ naj se pošljejo
na upravništvo tega lista.

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje!

1 kg sivega, dobrega,
puljenega 2 K. bolj-
šega 2 K 40 h; prima
polbelega 2 K 80 h;
belega 4 K; belega,
puhastega 5 K 10 h;
1 kg velefinega, snež-
nobelega, puljenega 6 K 40 h; 8 K; 1 kg puha,
sivega 6 K; 7 K; belega, finega 10 K, najfinejši
drsní puh 12 K. Kdor vzame 5 kg. dobi franko.

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali
rumenega nankinga, pernica, 180 cm dolga,
116 cm široka, z 2 zglavnikoma, vsak 80 cm
dolga, 58 cm široka, napolnjen z novim, sivim,
jako stanovitnim puhastim posteljnim perjem
16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; same pernice
po 10 K. 12 K. 14 K. 16 K; zglavniki 3 K,
3 K 50 h. 4 K. Razpošiljanje po povzetju od
12 K naprej franko. Dovoljeno je vzeti nazaj
ali zamenjati franko. Za nengajajoče se povrne
denar. — Cenovnik zastoj in franko.

S. Benisch, Deschenitz, št. 199, Sumava, Češko.

Sukna

in modno
blago za obleke

priporoča firma

Karel Kocian

tvornica za sukno

v Humpolcu
na Češkem.

— Vzorci franko. —

Ivan Rebek & Celje

Priporoča se za napravo vsakovrstnih del, kakor železne ograje,
okove in različna konstrukcijska dela. Imam tudi v zalogi naj-
raznovrstnejša štedilna ognjišča. Ognjišča po poslani meri se hitro
in točno izvršujejo, za ista prevzamem tudi zidarska dela ter od-
govornost glede dobre izvršbe. Izdelujem tudi vsakovrstne tehtnice.
Nadalje napeljujem vodovode, bodisi iz studencev, vodnjakov ali
hidravličnimi vidri. — Vse po tovarniških cenah.

1 24-20

Zastonj v Celje!

Tvrdba R. Stermecki
v Celju povrne do 24. decembra t. l. vožnjo za vlak III. razred v Celje in nazaj vsakemu, kdor se izkaže iz katerega kraja da je in ako nakupi za tukaj navedeno svoto blaga: Iz Velenja in in Šoštanja za 50 K, Pake 40 K, Polzela 30 K, Št. Peter, Žalec, Petrovče 20 K, Sevnica 60 K, Trbovlje, Hrastnik 50 K, Radeče, Zidanmost 40 K, Rimske toplice, Laško 30 K, Poljčane 50 K, Šmarje pri Jelšah 40 K, Ponikva, Grobelno, Št. Jur, Štore 30 K.

Kupujte narodni kolek!

Suhe gobe

sploh vsakovrstne dež. pridelke kupi

A. KOLENC v Celju,
„Narodni dom“ in Graška cesta.

Orehe

kupi vsako množino

A. KOLENC v Celju.

Učenec

se sprejme takoj pri

A. KOLENCU v Celju.

Največja in najcenejša izber
zaročnih in različnih drugih zlatih, double itd. uhanov, verižic, zapestnic in sploh vsakovrstne zlatnine in srebrnine. **prstanov**

Pozor! Predno si kupite uro, oglejte si mojo veličansko zalogo pravih švicarskih zlatih, srebrnih, nikelnastih in stenskih ur, budilk, verižic, toplomerov, očal, daljnogledov itd. — vse po najnižjih cenah.

Naročite **cenike**, katere razpošiljam zastonj in poštne prosto. Popravila izborna točna.

Rafael Salmič
v Celju, „Narodni dom“.

Darujte za Nar. sklad!

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje za doživetje in smrt z manjšajočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi

Rezervni fondi: 44.437.036-01 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 98.323.486-35 K. — Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo. — Vsa pojasnila daje: Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastnej bančnej hiši v Gosposki ulici šte. 12.

261 32-23

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. — Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnokoristne namene.

Razširjajte napredna časopisa „Nar. Dnevnik“ in Nar. List“.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavnica kron 3.000.000.

Podružnico v Spljetu.

Stritarjeve ulice šte. 2.

Podružnica v Celovcu.

Rezervni fond kron 300.000.

Podružnica v Trstu.

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst po dnevnem kurzu.

Poštna hran. račun št. 54.366.

— Telefon št. 48. —

„LASTNI DOM“

Pisarna je v Celju,
Rotovške ulice št. 12

Urađuje se vsak dan
razun nedelj in praznikov od 8.—12. ure
*** dopoldne. ***

Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno nalaganje gotovine pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.

registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član zadruge ali ne, na tekoči račun ali na hranilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po

pet od sto (5%)

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov. denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odteguje vlagateljem, tako da dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti zastavljenju vrednotic, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun glavnic in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrokih. ****

Edino narodno kamnoseško podjetje v Celju.

Prva južnoštajerska kamnoseška

industrijska družba.

Brzjavi: „Kamnoseška industrijska družba Celje“.

Stavbena in umetna kamnoseška obrt s strojnim obratom. ***

Izvrševanje vseh stavbenih del: kakor stopnic, fasad, podbojev, pomolov, nastavkov itd. iz različnih kamenov in cementa. ***

Specijalna delavnica in podobarski atelje za umetna cerkvena dela kakor: altarjev, obhajilnih miz, prižnic, kropilnih in krstnih kamnov itd. ***

Brušenje, puliranje in straganje kamena s stroji.

Mnogoštevilna zaloga nagrobnih spomenikov iz različnih marmornih vrst granitov in sljenitov po raznovrstnih narisih in nizkih cenah.

Naprava zidanih ali betoniranih rodbinskih grobišč (rake). ***

Tlakovanje cerkva, dvoran in hodnikov s šamotnim ali cementnim tlakom. ***

Izdelovanje pohištvenih plošč iz različnih najbolj lidočih marmornih vrst v vseh oblikah. Popravljanje spomenikov, ude- *** lvanje napisov v iste. ***

Viktor Bevc

slikar in pleskar v Celju

Savinska ulica šte. 4

prevzame vsa v svojo stroko spadajoča dela in jih izvršuje solidno in po zmernih cenah

Sprejemem takoj več pomočnikov.

Razširjajte 'Nar. Dnevnik'.

R. Diehl

žganjarna, Celje

priporoča svojo veliko zalogo doma žgane slivovke, tropinovca brinovca, vinskega žganja in domačega konjaka.

25 2-86

Nezaslišano je

da mnogo okoličanov še dosedaj ni prišlo do spoznanja, da ima

Ivan Ravnikar, Celje,

Graška ulica šte. 21

največjo in najcenejšo zalogo špecerijskega, barvanega in materialnega blaga. — Kupuje oves, suhe gobe, pšenico ter vse deželne pridelke. — Na drobno in debelo.

Karol Vanič, Celje

„Narodni dom“

== priporoča ==

Moderno jesensko in zimsko sukno. Najnovejše flanele in barhente. — Preproge, zavese, garniture in odeje

Neprekosljivo v ceni in kakovosti.

12 52-45

VINKO KUKOVEC

stavbni podjetnik, koncesionirani tesarski mojster, lastnik parne žage in trgovina z lesom na Lavi pri Celju,

se priporoča za prevzete vse v stavbo stroko spadajočih, posebej zlasti tesarskih del. Nakupuje stavbni les po primernih cenah in proti gotovemu plačilu.

14 52-52

Južnoštajerska hranilnica v Celju

v Narodnem domu.

Sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po **4 odstotke** ter pripisuje obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odteguje vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okraji: Šoštanj, Sevnica, Šmarje, Gornji grad in Vransko in rezervna zaklada, katera znašata vže nad 280.000 K. Ker nima namena iskati dobička, zato razdeli znatne svote v občekoristne in dobrotelne namene za gori navedene okraje.

Dosedaj je dovolila za dijaške ustanove **30.000 kron**, za vodovodne naprave 10.000 K, za napravo potov 1500 K, različnim učnim zavodom in za ustanovitev slovenske obrtne strokovne šole 2.400 K, za podporo različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene nad 2.000 K, skupno tedaj nad 45.000 K. Sprejema tudi hranilne knjižice drugih posebno neslovenskih denarnih zavodov in jih obrestuje, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Slovinci, poslužujte se **Južnoštajerske hranilnice** pri nalaganju svojega denarja ali kadar nalagate denar za mladoletne ali varovance in zahtevajte pri sodiščih, da se naloži denar za mladoletne oziroma za varovance izključno le v **južnoštajersko hranilnico**.

56 52-43

POSOJILNICA V CELJU

Telefon šte. 22.

v lastni hiši „Narodni dom“.

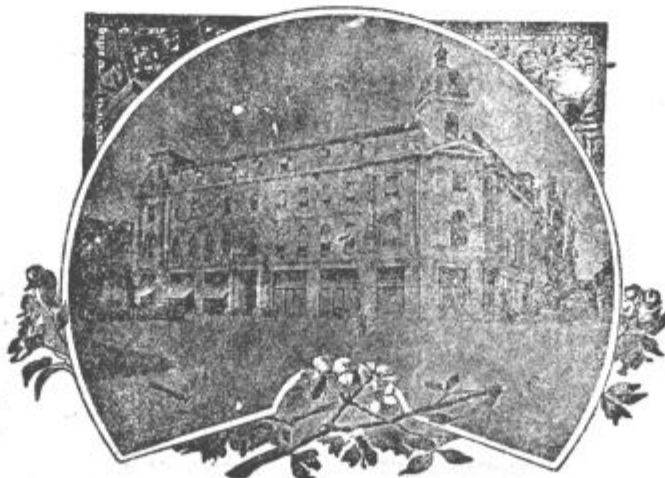
Telefon šte. 22.

POSOJILNICA V CELJU, ki je bila leta 1881 z neomejeno zavezo ustanovljena, šteje sedaj nad 4200 zadrušnikov, kateri imajo vsega nad **88.000 kron** vplačanih deležev.

POSOJILNICA uraduje vsak dan od 9. ure do 12. ure dopoldne razun **nedelje** in **praznikov**.

— Poštne hranilnice ček. št. 9579 —

Nad 6 milijonov kron hranilnih vlog

HRANILNE VLOGE sprejema od vsakega, ako tudi ni član zadruga ter jih obrestuje po **4 1/2 %**. — Sprejema vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. Posojilnica plačuje rentni davek sama, ne da bi ga odtegnila vlagateljem. Posojila daje na osebni ali hipotekarni kredit proti **6 %**, **5 1/2 %** in **5 %** obrestovanju.

Nad 340.000 kron rezervn. zaklada

54 52 43

Modni salon za gospode!

Dovoljujem si Vašemu p. n. blagorodju vljudo naznanjati, da sem otvoril v novi hiši celjske Posojilnice na Krožni cesti

modni salon za gospode.

V zalogi imam raznovrstno najmodernejše tu- in inozemsko sukno, zgotovljene obleke in pelerine iz tirolskega lodna (nepremočljive) ter tudi izdelujem obleke po meri v najkrajšem času moderno in po solidnih cenah.

Za mnogobrojna naročila se priporoča z velespoštovanjem

Maks Zabukošek
krojaški mojster v Celju.

V prid družbe sv. Cirila in Metoda!

Prva češka splošna deln. družba za zavarovanje na življenje
v Pragi.

Generalno zastopstvo za vse slovenske dežele v Trstu, ul. Donizetti 5.

EDINA slovanska delniška družba za zavarovanje na življenje.
EDINA, katera kolekuje zavarovalne listine z narodnim kolekom.
EDINA, katera kolekuje svoje dopise z narodnim kolekom.
Zavaruje najceneje, najugodnejše na vse načine! **SVOJI K SVOJIM!**

Pojasnili dajajo vadno brezplačno okrajna zastopstva v vseh večjih slovenskih krajih.

Narodna dolžnost vsake slovenske gospodinje je, da zahteva v vsaki trgovini le izborno

z znamko **„tiger“**

Pfeiferjevo pralno milo

iz milarne **Ivana Pfeifer**
v **Spodnji Hudinji** pri Celju — pošta Celje.

Od 1. oktobra 1909 naprej:

Poštno-hran. rač. št. 848.428.
1143 zadrušnikov.
Vplačani deleži K 21.450.—.

■ Ustanovno leto 1881. ■

Rezerv. zakiad K 100.000.—.
Denarni promet v letu 1908
K 2.790.060-77.

„SAVINSKA POSOJILNICA V ŽALCU“

REGISTROVANA ZADRUGA Z NEOMEJENO ZAVEZO.

Hranilne vloge obrestuje po $4\frac{1}{2}\%$ z letnim pripisovanjem k glavnici, položbe v tekočem računu pa po $4\frac{1}{2}\%$ od dne od dne s poluletnim kapitalizovanjem. **Rentni davek** plačuje posojilnica sama. **Hranilne knjižice** drugih zavodov sprejema kot gotovino. **Posojila** daje na hipoteke, hipotekarne cesije, vrednostne listine, dragocene stvari, na blago, ki ni pokvari podvrženo in na poroke; dovoljuje odprti kredit v tekočem računu in eskomptuje trgovske menice. Obrestna mera je $5\frac{1}{2}\%$ in 6% . Preskrbuje ceno inkaso nakaznic in menic. Postrežba v vsakem oziru kulantna in točna. Poštnobranilne položnice na razpolago. **Posluje vsak dan**; posebni uradni dan za stranke pa je izveniši prazniki vsak ponedeljek in petek.

Ravnateljstvo:

Predsednik: **Franc Roblek**, veleposestnik in državni poslanec. Blagajnik: **Josip Širca**, veleposestnik in župan.
Tajnik: **Franc Pikel**, posestnik. Odbornika: **Dr. M. Bergmann**, zdravnik in posestnik; **Josip Žigan**, veleposestnik.

159 25-16

Slovenci! Kupujte vžigalice v korist družbi sv. Cirila in Metoda!

Prijateljem lepe umetnosti!

Najprijetnejša zabava za zimske večere!

Najlepše božično darilo!

APARAT

ZA ŽGANJE SLIK NA LES
(BRANDMALEREI)
ZA KOVINSKO PLASTIKO
(METALLPLASTIK)

s katerim lahko vsak začetnik brez velikega truda napravi izredno lepe in lične predmete. Navodilo za uporabo je vsakemu aparatu priloženo. Cena kompl. aparatu kakor kaže slika: za žganje slik na les 18 K, za kovinsko plastiko 28 K.

Dobijo se v
Zvezni trgovini v Celju.

